

บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒

Role in promoting early childhood development among parents of Tessaban Omnoi School 2

วาสิฏฐี งามกิจวัตร¹ ดร.กัญญนันท์ สิริคุปต์ธรานนท์² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไนตะวัน กำหอม³
Wasitthi Ngamkitchawat¹ Dr.Kunyanat Sirakupthranon² Asst. Prof. Dr.Naithawan Kumhom³

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้คือผู้ปกครองนักเรียนผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละข้อคำถามที่ 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางโดยมีด้านการจัดกิจกรรมสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นด้านร่วมกิจกรรมศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่า และ ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและผลการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันเห็นว่าสถานศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

This study aimed to study the role in promoting the development of early childhood. And to compare roles in promoting development of early childhood among parents Tessaban Omnoi School 2 according to parents' opinions and classified by parents' educational level

The population used in this study was 66 parents, students, parents of Tessaban Omnoi School 2. The instrument used to collect the data was an estimation questionnaire that the study participants created with a conformity index of each question, question 1.00. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation and one-way analysis of variance.

คำสำคัญ: บทบาท, การส่งเสริมพัฒนาการ

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข กรุงเทพมหานคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Thong suk college Bangkok

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข กรุงเทพมหานคร

^{2,3}Course Teacher Master of Education Program in Educational Administration Thong suk college Bangkok

*ผู้ติดต่อ เลิศศิลป์ กาบแก้ว อีเมล, lertsilp.mpsp@gmail.com

รับเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2564 แก้ไข 28 มีนาคม 2564 ตอรับ 30 มีนาคม 2564

The results of the research found that overall, the practice was at a moderate level, with the organization of school activities in conjunction with the community and local communities, in participating in religious, traditional and cultural activities at a high level, except for building a good relationship between the school and the community. In establishing a network of parents and alumni and Public relations activities The performance of educational institutions was at a moderate level, and the comparative study found that parents with different educational levels viewed that educational institutions had a role in promoting the development of the parents' early childhood No different.

Keyword: Roles, development promotion

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 13) สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัตินี้คือ ผู้เรียนต้องได้รับการสนับสนุนทั้งจากโรงเรียน บ้าน และสังคม พร้อมกันไปอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนต้องสื่อความเข้าใจกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมไทยทราบว่า การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ และตลอดเวลา การเรียนรู้จากบ้านและโรงเรียนจะสร้างพลังการเรียนรู้ ทั้งทางด้านปัญญา และอารมณ์ ควบคู่กันไป ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับเด็กของตนเอง ชุมชนและผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดและพัฒนา

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 8) บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายซึ่งหมายความว่าเยาวชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนและยังบังคับให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือระดับสูงขึ้นไปตามความพร้อมของครอบครัว ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนต้องมีบทบาทต่อชุมชน ด้วยการดึงชุมชนเข้าสู่โรงเรียน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการศึกษา ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการรับรู้การจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยการคอยกำกับดูแลการศึกษาของบุตรหลาน ติดตามความก้าวหน้าและสนับสนุนการเรียนของเด็ก ผู้ปกครองเป็นกำลังสำคัญของการร่วมมือกับโรงเรียน ซึ่งช่วยให้การปฏิรูปการเรียนรู้เกิดผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม เพราะสังคมปัจจุบันต้องการเด็กยุคใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ มีคุณสมบัติที่ดีในการเป็นสมาชิกใหม่ที่ดีของสังคม

เด็กก่อนประถมศึกษาจัดอยู่ในระยะวัยทองของชีวิต เป็นจังหวะของการสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก การวางรากฐานของการพัฒนาความเจริญเติบโตทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านสมองเพราะสมองเติบโตและพัฒนาเร็วที่สุด ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูในช่วงระยะนี้มีผลต่อคุณภาพของคนตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 9) “ปฐมวัย” เป็นช่วงของการวางรากฐานสำคัญของบุคคล ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ความฉลาดทางอารมณ์ บุคลิกภาพ

และพฤติกรรม โดยหลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับการวางรากฐานเด็กวัยนี้มาก สำหรับประเทศไทยมีหน่วยงานรับผิดชอบการศึกษาปฐมวัยหลายหน่วยงาน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551, หน้า 25)

จากการเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินของโรงเรียนเรื่องบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ โรงเรียนควรมีกิจกรรมในการส่งเสริมการจัดการสถานศึกษา ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อเด็กไม่ใช่ว่าเฉพาะการเลี้ยงดูเท่านั้น ผู้ปกครองมีหน้าที่ที่สำคัญที่ต้องทำคือการสนับสนุนด้านการศึกษาแก่บุตรหลาน สอดส่องดูแล เพราะผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด มีความเข้าใจพื้นฐานทางร่างกายและอารมณ์ และมีอิทธิพลต่อการศึกษานักเรียน ที่จะช่วยให้เด็กเรียนประสบความสำเร็จได้อย่างดีที่สุด ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ซึ่งมีขอบข่ายงานที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาด้านอื่น ๆ และเป็นงานที่ผู้ปกครองสามารถเข้าใจ เข้าถึงได้และผลที่ได้จากการศึกษายังเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของกลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้ปกครองในทุก ๆ ด้าน

คำถามการวิจัย

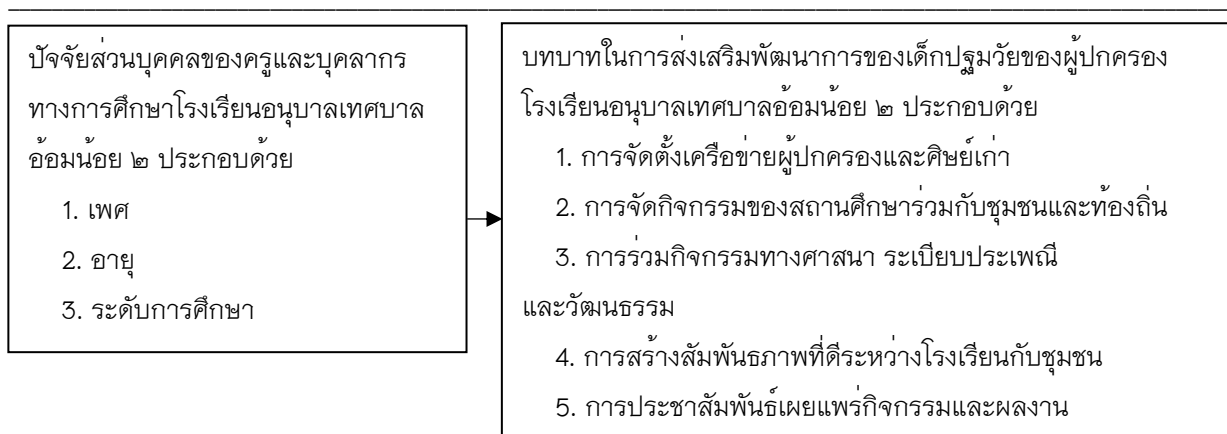
1. บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ เป็นอย่างไร
2. บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและนำมาสังเคราะห์และประยุกต์เข้ากับภารกิจของโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ จำนวน 66 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาโดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ซึ่งเป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ (Check List) โดยมีคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ได้แก่ การจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่า การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น การรวมกิจกรรมทางศาสนา ระเบียบประเพณี และวัฒนธรรม การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษา

โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ ดังนี้ (ในตะวัน กำทอง, 2559, หน้า 98)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมดในเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากรกรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาล อ้อมน้อย ๒ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่า ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1977, p. 147 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหม่อม, 2559, หน้า 66)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาล อ้อมน้อย ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงจำนวน 47 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 19 คน อายุ 31- 40 ปี จำนวน 34 คน และน้อยที่สุดคืออายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน ส่วนมากการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน 23 คนและน้อยที่สุดคือระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน อาชีพรับจ้างจำนวน 41 คนและน้อยที่สุด คือ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน

บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ากลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีการปฏิบัติ อันดับหนึ่งคือ ด้านการจัดกิจกรรมสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นอันดับที่สองคือ ด้านร่วมกิจกรรมศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม อันดับที่สามคือ ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและอันดับสุดท้ายคือ ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษาและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่าโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางกลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่มีการปฏิบัติอันดับหนึ่ง คือ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนทั้งด้านการเรียนและความประพฤติอันดับที่สองคือการเอาใจใส่และรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอันดับที่สามคือการร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมและประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนและอันดับสุดท้ายคือการร่วมกำหนดข้อบังคับและระเบียบการบริหารสมาคมเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่า

2. ด้านการจัดกิจกรรมสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นโดยภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากกลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่มีการปฏิบัติ อันดับหนึ่ง คือการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น การแห่เทียน วันเข้าพรรษา อันดับที่สอง คือการร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การไปทัศนศึกษา ในสถานที่ต่าง ๆ อันดับที่สามคือการจัดกิจกรรมการแสดง

ของนักเรียนในวันสำคัญเช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติและอันดับสุดท้ายคือการให้ความช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน

3. ด้านร่วมกิจกรรมศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกฤษฎีก์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่มีการปฏิบัติ อันดับหนึ่งคือ วันเข้าพรรษา การแห่เทียน อันดับที่สองคืองานประจำปีวัดบางโหลงใน การทำบุญใส่บาตรอันดับที่สามคือประเพณีลอยกระทง เช่น การร่วมทำและลอยกระทงอันดับสุดท้ายคือการร่วมงานวันพ่อแห่งชาติ การทำบุญ ใส่บาตร

4. ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง กฤษฎีก์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่มีการปฏิบัติ อันดับหนึ่งคือการให้คำปรึกษาหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักเรียนอันดับที่สองคือการช่วยเหลือและสนับสนุนโรงเรียนในการสอดส่องและควบคุมความประพฤติของนักเรียนอันดับที่สามคือการช่วยเหลือดูแลทรัพย์สินของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพดีและไม่สูญหาย อันดับสุดท้ายคือ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการหรือ คณะทำงานในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

5. ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง กฤษฎีก์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ที่มีการปฏิบัติอันดับหนึ่ง คือ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนที่เป็น การประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา เช่น การจัดนิทรรศการของสถานศึกษาอันดับที่สองคือ การเข้าร่วมการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาอันดับที่สาม คือการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนผ่านระบบสื่อสิ่งพิมพ์ การจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานของนักเรียนและโรงเรียนอันดับสุดท้ายคือ การสนับสนุนการใช้สื่อท้องถิ่น เช่น ระบบเสียงตามสาย ป้ายนิเทศของโรงเรียนและชุมชนเพื่อเผยแพร่กิจกรรมของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษายพบพบในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาล อ้อมน้อย ๒ ผู้ศึกษามีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 31- 40 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพรับจ้าง ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชาชนในชุมชนเป็นหลักนักเรียนส่วนใหญ่จึงอยู่ในพื้นที่ในบริเวณไม่ไกลจากโรงเรียนมากนัก ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนหรือเป็นพนักงานในโรงงานบริเวณใกล้เคียงโดยมีอาชีพรับจ้างทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของวันจนา ดังทัตสวัสดิ์ (2546, หน้า 81) ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลในการมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเอกชน กลุ่ม 8 กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาลมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับปานกลาง 3 ด้านคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการแก่นักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ส่วนอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรและการจัดประสบการณ์

2. บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย ๒ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันโดยด้านที่ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอันดับสูงสุดคือด้านการจัดกิจกรรมสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น รองลงมาคือด้านร่วมกิจกรรมศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่าส่วนด้านที่ผู้ปกครองมีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม

และผลงานของสถานศึกษาทั้งนี้เพราะผู้ปกครองไม่ค่อยมีส่วนร่วมหรือรับรู้ข่าวสารข้อมูลของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย มั่นพลศรี (2545, หน้า 67) ได้มีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่เป็นจริงของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่เป็นจริงของผู้ปกครองในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและองค์ของรัฐและเอกชนอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียนและด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับความคาดหวังในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและองค์ของรัฐและเอกชน ด้านนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน และด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม ใจเถิง (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนานักเรียนกลุ่มโรงเรียนอนุสรณ์สัมพันธ์ อำเภอค้อเจ็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติและมีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องการสนับสนุนอบรมให้เด็กมีระเบียบวินัยและมีมารยาทที่เรียบร้อย

ส่วนปัญหาพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น การรวมตัวของกลุ่มผู้ปกครองเพื่อจัดกิจกรรมระหว่างบ้านและโรงเรียนเป็นไปได้ยาก ข้อเสนอแนะคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นมากขึ้นโดยการประชุมผู้ปกครองและเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาจากผู้ปกครอง บุญฤทธิ์ เตือนกลาง อ้างถึงใน รัตนาพร สาลี (2555, หน้า 32) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะและวัฒนธรรม และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนด้านการบริหารจัดการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับน้อย ผู้ปกครองที่มี อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ขณะที่ผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลลาดใหญ่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษาโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อ เช่น ระบบเสียงตามสาย ป้ายนิเทศตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชนเพื่อเผยแพร่กิจกรรมของโรงเรียน และควรจัดทำวารสารของโรงเรียน แผ่นพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ

1.2 ด้านการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดข้อบังคับและระเบียบการบริหารสมาคมเครือข่ายผู้ปกครองและศิษย์เก่า เพื่อร่วมมือกันในการช่วยเหลือสอดคล้องความประพฤติของนักเรียน

1.3 ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ติระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วยการบริจาคทรัพย์ หรือสิ่งของ เสียสละเวลาและแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในส่วนของกรณีมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมรวมถึงการเพิ่มจำนวน ประชากรให้หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *กฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบัน พระพุทธศาสนา*

พ.ศ. 2548. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 54 ก (8 กรกฎาคม 2548)

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ซีคเซสมิเดียจำกัด.

_____. (2564). *การคิดเชิงกลยุทธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ซีคเซสมิเดีย.

เกษม ใจเงิน. (2545). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนานักเรียนกลุ่มโรงเรียน*. คุตรสัมพันธ์ อำเภอคลองเต่า

จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ในตะวัน กำหม่อม. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา*. เล่ม 1. วิทยาลัยทองสุข. กรุงเทพฯ

บุญณภัทร์ เดือนกลาง. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน บ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง*

จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วิชัย มั่นพลศรี. (2545). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน*. ประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: สุโขทัยธรรมมาธิราช.

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค จำกัด.

รัตนพร สาลี. (2555). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง*

จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.